

πρώτα την άγια εικόνα κ' ύστερα φιληθήκαμε. Κ' οί δυο τρέμαμε σαν τό φύλλο πού τό φυσά του νυχτοπουέντη ή πνοή.

Τό θαμπό φώς τών καντηλιών, πού τά είχεν άνάψει πριν πάγω άκόμη, κ' οί λίγες άχτίδες πού χώθηκαν από τό μονόφυλλο παραθυράκι, μ' έκαναν νά ξεχωρίσω στα μεγάλα έκείνα μάτια της—ώ! τά μάτι της!—κ' ή χοντρά δάκρυα. Νά σ'es πώ, φοβήθηκα. Καί τό μυστήριο της σωπασιäs έκείνης πού μας περικύκλωνε μ' έκανε νά φοβηθώ πιδ πολύ.

—Τί έχεις δά; τήν έρώτηξα τρομασμένος. Γιατί κλαίς, Έλένη;

Στήν άρχή δέ μουπε τίποτα, μόνο μ' εβλεπε κατάμματα. Ύστερ' έμα με είδε ν' άνησυχώ

—Νά γιατί σ' αγαπώ πολύ-πολύ, μου λέγει δειλά δειλά.

Κι' άρχισ' εύθυσ νά χαμογελά τό δακρυοβρεγμένο προσωπάκι της, πού λés κ' έμοιαζε σαν άνοιξιότικο τριαντάφυλλο γεμάτο στάλες νυχτερινής δροσιäs.

«Ύστερ' από λίγα λεφτά κατέβαινε τό δρόμο πού τραβξ για τήν πολιτεία. Έγώ—πού δέν ήταν πρέπο για τά μάτια του κόσμου νά καταίβω μαζύ της—τήν έβλεπα άπ' τό παραθυράκι του ρημοκλησιού νά μου φεύγη σά φτερωτή έλπίδα της πρώτης ηλικίας. Η καημέν' ή Έλένη! Πεντέξη φορές γύρισε τό ξανθό της κεφαλάκι νά μου γελάση και νά μου πη «καλό βράδυ».

“Αμα χάθηκ' έκείνη, πήρα κ' έγώ τό δρόμο.

Είχα φύγη στη ξενητειά κ' ύστερ' από τρία χρόνια είχα γυρίσει όπισω στό μικρό μου νησί. Ηταν χονόπωρος.

Μιά μέρα π'ηρα και πάλε τόν αγαπημένο δρόμο πού φέρνει στό «Παλιόκαστρο» για νά θυμηθώ τά πρωτινά μου.

Κ' είδα πάλε πέρα,—τά λατίνια, οί ψαροπούλες, οί ψάθες και τά μπρατσειράκια με τά κάτασπρα πανιά τους στις στεριές σιμά ή άνοιχτά στό πέλαγος ν' άφίνουν πίσω τους τένα νησάκι και νά πιάνουν τάλλο.

Μά κοντά μου, στην τριγύρω μου ξερά, είχε πιά μαραθη δλότελα από του κκλοκαιρνού ήλιου τή ζίστη ή δροσοπράσινη ώμορφιά, πού χείιδευε τά βουανάκια του νησιού μας τήν άνοιξη.

Θλιμμένος κοιτάζα άπάνωθέ μου τά ταξειδιάρικα χελιδονάκια, πού λυπημέν' άφιναν τίς ζεστές

θά προσφέρω θυσία, σ' ένα βωμό του Ήλιου, πάνω στην κορφή του Τμώλου. ο Θεός πρέπει νά βοηθήσει τό έργο».

I.

Ήταν ακόμα νύχτα βαθείά, όταν ο Άπελλής έσηκώθηκε. Ο Αιγυρινός δέν είχε βγει ακόμα και ή Πούλια έμεσουράνιζε. Οί δουλοι στον άντρώνα είχαν σηκωθεί και κείνοι κ' έτοιμαζόνταν για τή θυσία. δ ιερέας του Άπόλλωνα είχε κοιμηθει στό σπίτι του ζωγράφου. άποβραδύς είχαν αγοράσει τά ζώα για τή θυσία, πού τά φόρτωναν τώρα σ' ένα άμάξι. Καί άφου όλα είταν έτοιμα, σ' ένα δεύτερο άμάξι έκάθισαν οί δουλοι τό Διονυσόδωρο, και μαζή του έμπήκαν τέσσεροι σκλάβοι, δύο Έλληνες από τήν Όλυμπο, μεγάλοι, ώμορφοι, ντυμένοι με λευκά φορέματα, και δύο άλλοι Σαρματες, με γυναίκια στολή δυνατοι κ' έκείνοι και μελαφοί. Σ' ένα τρίτο κάρρο είταν τά σύνεργα της θυσίας και αύτου άνέθηκε δ ιερέας, και σ' ένα τέταρτο πού ήταν ζεμμένο με τίσσερα μακεδονίτικα άτια έμπήκε μοναχός δ Άπελλής, μεγαλόπρεπος, ντυμένος με τήν πορφύρα μ' ένα χρυσό στεφάνι στό κεφάλι, μ' ένα χρυσό σκήπτρο στό χέρι, μοιάζοντας έτσι του Δία του κοσμοκράτjρα. Πολλοί σκλάβοι έκρατούσαν άναμμένα δαυλιά κ' έμελλαν ν' άκολουθήσουν πεζοί, όπως και μερικές

φωλιές τους για νά πών στους ξένους τόπους, όπου τ'άφερνε ή σιδερίνια άνάγκη.

Πήγα και πάλε στό ρημοκλησι της άγιας Μαρίας.

Μά τί σύμπτωση! Βλέπω—τί θαρρείτε;—τήν Έλένη μέσα στό μικρό έκκλησάκι ν' άνάβη τά καντήλια. Στέκω στην άνοιχτή πόρτα και ρίχνω μιά ματιά τριγύρω μου. Ξαναθωρώ τίς πλάκες πού πάνω σ' αυτές δώ και τρία χρόνια γονατισμένοι κ' οί δυο μας ταπεινά μπρός στην εικόνα της Μεγαλόχαρης κάναμε τόν όρκο της αγάπης μας. Θυμούμαι τή στιγμή πού φιλήσαμε τήν άγια εικόνα πρώτα κ' ύστερα φιληθήκαμε.

Άξάφνου γυρίζει ή Έλένη και με θωρεί. Παράξενο πώς δ ξαφνικός έρχομός μου δέν της έκαμε τήν παραμικρή εντύπωση. Έκείνη έφαινότου βυθισμένη σε μιά σκέψη βαθείά σαν τόν ωκεανό.

Τό θαμπό φώς τών καντηλιών κ' οί λίγες άχτίδες πού χώθηκαν από τό μονόφυλλο παραθυράκι μ' έκαναν νά ξεχωρίσω πάλε στα μεγάλα κείνα μάτια της—ώ! τά μάτια της!—κ' ή χοντρά δάκρυα.

—Τί τρίχει, Έλένη; τήν άρώτηξα. Γιατί κλαίς;

—Είμαι πέντε μέρες, καημένε, πού άμόλαρε από τή Ρόδο με τό τρεχαντήρι του κι' ακόμα νά φανή... “Άχ πώς συλλογούμαι. Φοβούμαι μήν τύχη—ή Μεγαλόχαρη νά με βγάλη ψεύτισσα—κ' έπαθε τίποτα...

—Μά ποιός, Έλένη;

—Ό άντρας μου δά, ο Σταύρος.

Καστελλόριζο.

MIX. Γ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Στή φημερίδα «Deutsche Warte» του Βερολίνου, στις 10 του Άπρίλη 1905, (ε.ν.), δημοσίεψε δ καλός φίλος μας και συνεργάτης του «Νουμά» κ. Alex. Steinmetz άρθρο πολύ σημαντικό για τό γλωσσικό μας ζήτημα. Στο άρθρο του αύτο δ συνεργάτης μας ζουγραφίζει με χτυπητά χρώματα τό πτωδρόμισμα πού παθαίνει τό Έθνος μας από τους δασκάλους, και μιλώντας για τά Βαγγελικά και τά Όρεστειακά δίνει στους Γερμανούς άναγνώστες του νά καταλάβουν τί στενοκεφαλιά και τί άφιλοπατρία μας δέρνει άφου άγωνιζόμαστε νυχταμέρα νάποχτη-

άλλες σκλάβες. Μόνο ή Καμπάσπη δέν ήταν μαζή.

Η συνοδεία έπήρε τό δρόμο του Καύστριανού κάμπου, προς τά Ύπαιπα, όπου τους εξήμερωσε, και έφτασε στην κορφή του Τμώλου σαν έβγαίνε ο Ήλιος. Άφου δ ιερέας έπρόσφερε τή συνειδησμένη θυσία, και δ Άπελλής εξέτασε έπειτα τό βουό. Η ράχη ήταν στην κορφή της στενόχωρη, εύνότου γλυκά από τό μέρος της Έφρεος, μά ήτουν άπόγκρεμη, όρθή, προς τήν Άσία, πέφτοντας σ' ένα βαθύ φαράγγι, πού έσκιζε τό βουό πατώκορφα, κρεβάτι: καποιανού ξεροπόταμου. οί πέτρες του γιρεμού ήταν σουβλερές, κι' είχαν τό χρώμα της σκούριας: ένα στενό στρατι πατημένο από τ'άγριόγίδα έτρογύριζε τό βράχο, και τρογύρου έσηκόνταν, φοβερίζοντας τάστραποπέλεκα, άλλες κορφές ψηλότερες ή χαμηλότερες, άγριες, οκόκινες και κείνες, άκαρπες χωρίς δέντρο και χορτάρι. Άλλά άντίπερα από τό φαράγγι και πολύ σιμά στην κορφή του βουού, τόσο πού τ'άγριόγίδα έμπορούσαν νά πηδήσουν τό βάραθρο, ήταν ένα στενό σιάδι, ή κορφή χαμηλότερης ράχης. Άφου δ Άπελλής έκαμε νά στήσουν τό μισοτελειωμένο πίνακα, τό θρόνον του κ' ένα σιάδι για του ήλιου τίς άχτίδες, κι' άφου έτοιμαζαν τώρα μερικοι σκλάβοι τά χρώματα.

Κι' ο ζωγράφος με λυπημένο βλέφαρο έδιάταξε

νώσουμε με τήν καθαρεύουσα μας τό λαό και νάν τονέ ρήζουμε σε πικνότερο σκοτάδι. από κείνο πού βρίσκεται σήμερα.

“Ολοι οί λαοί της γης, γράφει πολύ σωστά και με μεγάλο πόνο δ κ. Steinmetz στο άρθρο του, είναι σε θέση νά διαβάζου τή «Νέα Διαθήκη» στη μητρική τους γλώσσα, και μόνο ο Έλληνικός λαός μέσα σε όλα τά πολιτισμένα έθνη κάνει στο ζήτημα αύτο εξαίρεση».

“Τί είναι τώρα αύτη ή καθαρεύουσα;» ρωτάει παρακάτου. «Δέν είναι τίποτα άλλο παρά μιά τεχνητή γλώσσα κατωμένη από διάφορους Βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς σχολαστικούς, μιá γλώσσα πού μοναχά στη σύνταξη διαφέρει λίγο από τήν άρχαία άττική διάλεκτο, ενώ οί λέξες και τό τυπικό της είναι σχεδόν καθαρά άρχαιοελληνικά. Κάθε ξένος πού ξέρει τήν άρχαία Έλληνική μπορεί σε λίγο νά συνειθίσει νά διαβάσει Έλληνικές έφημερίδες κ' έπιστημονικά συγγράμματα γραμμένα, τά πιδ πολλά, σ' αύτη τή γλώσσα. Η μεγαλύτερη δυσκολία ίσως είναι ότι πολλές άρχαίες λέξες έχουν πάρει άλλη σημασία στην καθαρεύουσα. Πώς τώρα μιá τέτια άφύσικη και τεχνητή γλώσσα πρέπει σώνει και καλά νά γίνει χτήμα του Έλλ. λαού, αύτο μπορεί κι αύτοί ακόμα οί όπαδοί της καθαρεύουσας καλά καλά νά μήν τό ξέρουν».

Ό κ. Steinmetz θά γράψει κι άλλα άρθρα για τό γλωσσικό ζήτημα και για τή σύγχρονη οιλολογία μας στη «Deutsche Warte», γιατί είναι ταχτικός άνταποκριτής της κ' ενδιαφέρεται για τήν πατρίδα μας περισσότερο — τί νάν τό κρύβουμε; — από πολλούς πατριώτες μας.

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ύπό Πέμπτη σε Πέμπτη

Ύπουργός Έσωτερικών ο Θ. Π. Ντεληγιάννης

Σκοτωμοί.—Λεσκάδα 1, Βόνιτσα 1, Άθήνα 1, Πάτρα 1.

Δαβωμοί.—Άθήνα 11, Περαιάς 4, Έπαρχίες 6.

Κλεψές.—Άθήνα 16, Περαιάς 12, Έπαρχίες 14

τους Έλληνες σκλάβους νά δέσουν τό Διονυσόδωρο πού ως τότες δέν είχε βγάλει άχνα έχοντας άπόφαση νά τελειώσει τή τυραγνισμένη ζωή του, μά έκείνοι άρνηθήκαν λέγοντας:—«Πώς θά σκοτώσουμε έναν Έλληνα, έναν δημοϊκάτο μας;»

Και δ Άπελλής θιαμάζοντας είπε:—«Τά ίδια λόγια έπρόφεραν και ο Ήφαιστος με τόν Έρμη, όταν έδενότου δ Προμηθέας». Κ' έπρόστεισε άποφασισμένος κοιτάζοντας τους Σαρματες:—«Κρέτος, και Βία, δέσετέ τον».

Ό Διονυσόδωρος έκείταζε λυπημένος, άνήσυχος, άμίλητος, τους Σαρματες πού του έφορούσαν τίς πίδες στα χέρια και στα πόδια, ή όψη του ήταν άχνισμένη από τά χτεσινά μαρτύρια, τήν άγρύπνια, τον κόπο του ταξειδιού, τή θωριά του θανάτου. Ηταν δειμένος μ' άλλα σκοινιά και δέν ήμπορείε ν' άντισταθεί.

Ό Άπελλής έπήγε κ' έκάθησε στο θρόνο της τέχνης του στο άντικουό βουό, και οί Σαρματες έλυσαν τά σκοινιά του Διονυσόδωρου, κρατώντας τον από τους μακρυνούς άλυσους πού ήταν κολλημένοι στες πίδες, άναμίνοντας τή διαταγή του ζωγράφου. Καί τουτος, άφου έρριξε τό βλέμμα στην τραγική σκηνογραφία του βουού, πού όρθονόταν άπέναντί του, κρούοντας τόν περισότερον ουράνιο, είπε:—«Κρέ-